

MÅ FØRST FRIGIVES: den 5. juni 2024 06:00 CET

Stigende leveomkostninger og racisme truer beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Europa: FRA's rapport om grundlæggende rettigheder for 2024

Borgernes grundlæggende rettigheder er truet i hele Europa. Dette skyldes stigende fattigdom, vedvarende trusler mod demokratiet, udbredt racisme og udfordringer i forbindelse med migration, fremgår det af FRA's rapport om grundlæggende rettigheder for 2024. Disse trusler understreger behovet for at sikre en stærk og bæredygtig beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i hele EU, navnlig for mennesker i sårbare situationer. Rapporten giver forslag til, hvordan beslutningstagere og civilsamfundet kan samarbejde om at imødegå risikoen for social udstødelse og skabe et mere lige og retfærdigt samfund for alle.

FRA's [rapport om grundlæggende rettigheder for 2024](#) fokuserer på centrale udviklingstendenser og mangler i beskyttelsen af grundlæggende rettigheder i EU i 2023. Det drejer sig bl.a. om:

- **Større fattigdom:** stigende energi- og leveomkostninger har presset 1 ud af 5 borgere i hele EU ud i fattigdom. På trods af nationale tiltag til bekæmpelse af fattigdom er børn og sårbare husstande, f.eks. enlige forældre, romaer og indvandrerfamilier, mest udsatte.
- **Nye migrationsregler giver bedre beskyttelse af rettighederne ved EU's grænser, men indebærer også nye risici:** I 2024 blev der i EU vedtaget nye migrations- og asylregler med henblik på en mere effektiv behandling af asylansøgninger ved EU's grænser. Nye regler om overvågning af grundlæggende rettigheder, beskyttelse af børn og en klar forpligtelse til at undersøge alle underbyggede rapporter om krænkelse af rettigheder giver mulighed for bedre overholdelse af de grundlæggende rettigheder, hvis de gennemføres fuldt ud. I 2023 omkom eller forsvandt over 4 000 mennesker på havet, hvilket er det højeste antal i de seneste fem år.
- **Trusler mod demokratiet:** overdreven statslig indgriben, navnlig mod retten til foreningsfrihed og retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger og ytre sig, truede civilsamfundets råderum. I kombination med manglen på meningsfuldt engagement i samfundsanliggender og desinformation, underminerer dette demokratiet i hele Europa.
- **Stigende antisemitisme:** Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023 og Israels militære reaktion i Gaza udløste en alarmerende stigning i trusler og vold mod jøder i hele EU. Stigningen i antisemitisk had og vold fremkaldte gruppevækkende minder på tværs af kontinentet.

- **Stigende intolerance:** Intolerancen vokser i hele Europa og berører mange grupper, herunder muslimer, mennesker af afrikansk herkomst, romaer og migranter. Desinformation og onlineplatforme har forværret racistiske og polariserede holdninger.
- **Større digitale kløfter:** Den øgede brug af kunstig intelligens (AI) og digitaliseringen af offentlige tjenester risikerer at efterlade sårbare grupper som ældre, handicappede, hjemløse og romaer på perronen. Den lovgivningsmæssige udvikling, herunder EU's forordning om kunstig intelligens og forordningen om digitale tjenester, samt Europarådets konvention om kunstig intelligens, sigter mod at tackle nogle af disse udfordringer.

For at imødegå disse udfordringer opfordrer FRA EU og EU-landene til at gøre følgende:

- **Ikke at lade nogen i stikken:** sikre, at fattigdoms- og energibesparende foranstaltninger, herunder social bistand og boligstøtte, når ud til dårligt stillede grupper.
- **Styrke garantierne for overholdelse af grundlæggende rettigheder ved grænserne:** forbedre eftersøgnings- og redningspraksis for at redde liv til søs og skabe mere sikre vilkår i forbindelse med modtagelse af nyankomne og foretage uafhængig overvågning af rettigheder ved EU's ydre grænser.
- **Beskytte civilsamfundet:** overvåge og registrere begrænsninger af civilsamfundets råderum. Træffe foranstaltninger til beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere og mediefrihed. Systematisk trække på civilsamfundets ekspertise og afsætte tilstrækkelig tid til effektive høringer.
- **Tag klart afstand fra alle former for racisme og hermed beslægtet intolerance:** anerkende og bekæmpe systemisk og dybt rodfastet racisme og hermed beslægtet intolerance i vores samfund. Fortsætte med at overvåge og indsamle evidensbaserede data, der kan danne grundlag for EU's lovgivning og medlemsstaternes love og politik til bekæmpelse af racisme og antisemitisme. Skabe et sikrere onlinemiljø for alle og gribe ind over for had på internettet.

Udtalelse fra FRA's direktør, [Sirpa Rautio](#):

"Polariseringen i Europa fører til udbredt intolerance og skaber splittelse i samfundet, hvilket mange grupper lider under. Stigende fattigdom og trusler mod demokratiet giver yderligere næring til usikkerhed og samfundsmæssige spændinger. Men Europa har også et stærkt fundament i menneskerettighederne, som kan danne grundlag for vores handlinger. Vi bør alle hjælpes ad og gøre, hvad vi kan for at sikre en tryk og inkluderende fremtid, hvor alles rettigheder respekteres, og hvor alle føler sig trygge ved at være dem, de er."

Få mere at vide ved at kontakte: media@fra.europa.eu / Tlf.: +43 1 580 30 653

Denne pressemeddelelse er oversat af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer og er ikke korrekturlæst af FRA's eksperter.